

PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY SZKOŁY

**I Liceum Ogólnokształcącego
im. Tadeusza Kościuszki w Turku**

Uchwalony przez Radę Rodziców

7 września 2023r.

1. Program wychowawczo - profilaktyczny I Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki w Turku powstał na podstawie następujących dokumentów:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r.- Prawo Oświatowe(Dz. U. z 2017r., poz.59 art.26 i 84 ustawy Prawo Oświatowe) ogłoszona 11 stycznia 2017r.
3. **ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ** z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
4. **ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ** z dnia 22 stycznia 2018 r. **zmieniające rozporządzenie** w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U z 2018 r. , poz. 214)
5. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
6. Konwencja Praw Dziecka
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30.04.2007 r. w sprawie warunków oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych z późniejszymi zmianami
8. Statut Szkoły

2. Charakterystyka środowiska wychowawczo-profilaktycznego

Organami I Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki są:

- dyrektor szkoły,
- rada pedagogiczna,
- samorząd uczniowski,

- rada rodziców.

Wszystkie organy szkoły współpracują ze sobą dla realizacji celów statutowych szkoły. W szkole zatrudnia się nauczycieli i pracowników administracji i obsługi.

I Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Turku kształci 1228 uczniów. W klasach pierwszych uczy się 378 uczniów, w drugich 352, w trzecich 244 i w klasach IV -254. Uczniowie pochodzą z różnych miejscowości i uczęszczali do różnych gimnazjów. Ponad połowa wychowanków dojeżdża z okolicznych miejscowości. 87 uczniów korzysta z Powiatowego Programu Stypendialnego.

Szkoła realizuje cele i zadania określone w statucie oraz w ustawie o systemie oświaty. Umożliwia zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do uzyskania świadectwa ukończenia szkoły i zdania egzaminu maturalnego.

Szkoła zapewnia bezpłatne nauczanie w zakresie ramowych planów nauczania. Zatrudnia nauczycieli posiadających kwalifikacje określone w odrębnych przepisach. Ocenia uczniów, informuje rodziców o ocenach i postępach w nauce oraz przeprowadza egzaminy klasyfikacyjne i poprawkowe zgodnie z regulaminem wewnątrzszkolnego systemu oceniania. Stwarza możliwość uczęszczania do szkoły uczniom niepełnosprawnym, jeżeli pozwala na to ich stan zdrowia.

Szkoła udziela również uczniom pomocy psychologicznej i pedagogicznej poprzez odpowiednie współdziałanie wychowawców ze specjalistami zatrudnionymi w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Turku. Pomocy udziela również zgodnie z rozporządzeniem MEN pedagog i psycholog szkolny. Organizuje spotkania z rodzicami w celu wymiany informacji oraz dyskusji na tematy wychowawcze.

Do realizacji zadań statutowych szkoła zapewnia uczniom możliwość korzystania z :

- a) pomieszczeń do nauki z niezbędnym wyposażeniem,
- b) biblioteki,
- c) świetlicy,
- d) Internetu,
- e) gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej,
- f) zespołu urządzeń sportowych i rekreacyjnych,
- g) pomieszczeń administracyjno-gospodarczych

Ze stołówek szkolnej mają prawo korzystać uczniowie, nauczyciele i pracownicy za opłatą ustaloną przez dyrektora szkoły.

Dyrektor szkoły zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki pobytu ucznia w szkole, a także bezpieczeństwo i higieniczne warunki uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez szkołę poza jej obiektem.

3. Wartości uznawane przez społeczność szkolną

Nauczyciele zobowiązani są wprowadzić młodzież szkolną w uniwersalny, zgodny z tradycją, kulturą i aprobowany przez społeczeństwo system wartości. Te działania i ich efekty zależą nie tylko od właściwego doboru metod, celów, czy programu, ale od dobrego przykładu, właściwych wzorców osobowych i klimatu wychowawczego szkoły współdziałającej ze środowiskiem ucznia. Wartości wskazują, jak człowiek powinien postępować w relacjach z innymi ludźmi oraz wobec samego siebie.

W oparciu o rozmowy z uczniami, nauczycielami i rodzicami uznano następujące wartości za wiodące:

- odpowiedzialność jako możliwość świadomego i rozumnego kierowania swoim postępowaniem; człowiek odpowiedzialny to taki, który ma świadomość konsekwencji swego postępowania i dąży do wypełnienia swoich zobowiązań,
- prawda, zdrowie, wiedza, uczciwość, patriotyzm, dbałość o kulturę osobistą i kulturę słowa, rzetelna praca, tolerancja, szacunek i wrażliwość na krzywdę innych.

Szkoła funkcjonuje również w oparciu o takie wartości jak:

- przyjaźń
- lojalność
- prawda
- odwaga
- patriotyzm
- rozwój osobisty
- poszanowanie dla tradycji.

4. Sylwetka absolwenta

Odwołując się do wieloletniej tradycji szkoły i wzorców wypracowanych przez nią, oczekiwań rodziców i potrzeb współczesnego świata, zależy nam na kształtowaniu wszechstronnego rozwoju ucznia, który:

- posiada rzetelną wiedzę i umiejętności,
- jest człowiekiem uczciwym, wiarygodnym i odpowiedzialnym,
- ma poczucie własnej wartości a jednocześnie szanuje innych ludzi,
- dba o swoje zdrowie fizyczne i psychiczne,
- wyróżnia się kulturą osobistą i dba o kulturę języka,
- realizuje swoje cele poprzez rzetelną wiedzę, pracę i właściwe wybory moralne,
- współpracuje w zespole,
- potrafi rozwiązywać konflikty na drodze negocjacji,
- jest kreatywny, przedsiębiorczy i otwarty na zmiany,
- rozwija własne zainteresowania i uzdolnienia,
- sprawnie posługuje się technologią informacyjną, zna języki obce,
- świadomie uczestniczy w życiu publicznym,

- zna historię swojej ojczyzny, miasta i regionu,
- jest tolerancyjny i życzliwie nastawiony do świata i ludzi.
- jest odpowiedzialny za środowisko naturalne, podejmuje działania proekologiczne

5. Cele programu wychowawczo – profilaktycznego

Cel główny:

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Cele szczegółowe:

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,

- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców,
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- wychowanie młodzieży w patriotyzmie, poszanowaniu tradycji i dziedzictwa kulturowego, w uznaniu zasad zawartych w Konstytucji RP,
- uwrażliwienie uczniów na zjawisko cyberprzemocy.
- zachęcanie i wspieranie uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- poszerzenie wiedzy rodziców, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- dostarczenie uczniom wiedzy na temat gospodarowania czasem wolnym (aktywność fizyczna i zdrowe odżywianie),
- uwrażliwienie uczniów pod kątem odpowiedzialnego korzystania z mediów społecznościowych,

- kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- przekazanie informacji uczniom, ich rodzicom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii,
- informowanie uczniów i oraz ich rodziców o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.
- wspieranie i informowanie uczniów o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole.

Działalność profilaktyczna obejmuje w szczególności:

- wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych,
- wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania substancji psychoaktywnych.

Działania te obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie

oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- wskazanie uczniom mechanizmów umożliwiających aktywne funkcjonowanie w społeczeństwie demokratycznym,
- budowanie świadomości roli społecznej u uczniów jako fundamentu społeczeństwa obywatelskiego,
- kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec drugiego człowieka,
- stworzenie możliwości podejmowania inicjatyw i działań uczniowskich związanych z potrzebą ustalania norm, zasad, kształtowania przestrzeni bezpieczeństwa i akceptacji,
- przeciwdziałanie specyficznym dla grup młodzieżowych formom wykluczenia z uwagi na status społeczny i ekonomiczny,
- uwrażliwianie członków społeczności szkolnej w zakresie rozpoznawania rozmaitych form zachowań dyskryminujących,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców,
- kształtowanie patriotyzmu jako wartości warunkującej rozwój osobisty i rozwój dobra wspólnego,
- wspieranie rodziców w wychowywaniu dorastającego dziecka,
- wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli,
- współpraca z lokalnymi instytucjami w celu udzielenia uczniowi skutecznej pomocy.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia i kształtowanie nawyków prozdrowotnych we współpracy z pielęgniarką szkolną oraz Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Turku:
 1. Program „Ars ,czyli jak dbać o miłość”.

2. Profilaktyka nowotworowa:
 - a) „Wybierz życie-pierwszy krok”- program profilaktyki raka szyjki macicy,
 - b) Profilaktyka raka piersi – 15 października – Europejski Dzień Walki z Rakiem Piersi – październik – Miesiącem Profilaktyki Raka Piersi,
3. Profilaktyka HIV/AIDS, chorób zakaźnych, w tym SARS-CoV- 2, grypa
 - a) Projekt „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia – kontra HIV”,
 - b) Konkurs „Nie daj szansy AIDS”,
 - c) Organizacja i prowadzenie działań związanych ze „Światowym Dniem AIDS”,
 - d) Organizacja i prowadzenie działań „Bezpieczne Walentynki”,
 - e) Dzień Pamięci o Zmarłych na AIDS („trzecia niedziela maja”).
4. Programy profilaktyki nikotynowej:
 - a) Organizacja i prowadzenie działań związanych ze „Światowym Dniem bez tytoniu”- maj.
 - b) Organizacja i prowadzenie działań związanych ze „Światowym Dniem Rzucania Palenia” – trzeci czwartek listopada.
5. Działania edukacyjne adresowane do młodzieży i rodziców na temat zagrożeń wynikających z używania „nowych narkotyków”.
6. Organizacja i prowadzenie działań związanych ze „Światowym Dniem Zdrowia”.
7. Zajęcia dla uczniów na temat odpowiedzialności prawnej osób nieletnich.

- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów,
- podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość oraz podejmowanie odpowiedzialnych decyzji,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

6. Plan działań wychowawczo – profilaktycznych

A. Pedagog, pedagog specjalny i psycholog szkolny:

- diagnoza społeczności szkolnej pod kątem rodzaju i poziomu zagrożeń oraz czynników chroniących młodzież,
- planowanie strategii wychowawczo- profilaktycznych w oparciu o wyniki ankiet,
- udzielanie wsparcia uczniom przejawiającym różnorodne problemy,
- angażowanie rodziców do współpracy przy rozwiązywaniu problemów ucznia poprzez indywidualny kontakt,

- pomoc uczniom w dokonaniu wyboru dalszej drogi kształcenia,
- indywidualna praca z uczniem wagarującym,
- wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- podejmowanie działań interwencyjno-mediacyjnych w sytuacjach konfliktowych,
- prowadzenie zajęć edukacyjnych dla uczniów z zakresu: profilaktyki uzależnień, promocji zdrowego stylu życia, profilaktyki zaburzeń odżywiania i chorób nowotworowych,
- kontaktowanie się z pracownikami instytucji działających na rzecz pomocy dziecku i rodzinie,
- prowadzenie zajęć specjalistycznych: rewalidacyjnych, korekcyjno – kompensacyjnych i wspomagających,
- edukacja rodziców dotycząca porozumiewania się z dzieckiem oraz udzielenie mu wsparcia.

B. Wychowawcy i nauczyciele:

- opracowują roczny plan pracy z klasą,
- informują ucznia o jego prawach i obowiązkach,
- podejmują działania integrujące zespół klasowy,
- poznają warunki życia i nauki wychowanków,
- realizują w toku pracy treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczą pozytywnego myślenia poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości uczniów,
- reagują na problemy uczniów i pomagają w ich rozwiązywaniu,
- kształtują u młodzieży właściwy stosunek do nauki,
- monitorują frekwencję na lekcjach i podejmują kroki zmierzające do jej podniesienia,
- współpracują ze środowiskiem lokalnym, pielęgniarką, psychologiem i pedagogiem szkolnym,
- przeciwdziałają różnym formom zagrożeń społecznych,
- wspierają i uczestniczą w różnych formach aktywności pozaszkolnej uczniów,
- dbają o bezpieczeństwo ucznia,
- zapewniają atrakcyjną ofertę edukacyjną,
- swoją postawą uczą kultury osobistej i szacunku dla drugiego człowieka,
- kształtują u młodzieży postawy będące świadectwem patriotyzmu takie jak: poznanie historii ojczyzny, poszanowanie języka ojczystego, rozwijanie postaw ekologicznych,
- wnioskuje o objęcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi pomocą psychologiczno – pedagogiczną,
- udzielają uczniom bieżącej pomocy psychologicznej,
- rozpoznają indywidualne możliwości psychofizyczne ucznia.

7. Oczekiwane efekty

Po wdrożeniu szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego uczniowie:

- znają swoje prawa i obowiązki,
- bezpiecznie spędzają czas wolny,
- przestrzegają zasad kultury osobistej,
- ponoszą odpowiedzialność za swoje zachowanie,
- dbają o swoje zdrowie,
- biorą aktywny udział w życiu klasy, szkoły i regionu,
- potrafią współpracować w grupie i zespole,
- przejmują odpowiedzialność za środowisko naturalne,
- potrafią wyznaczać swoje cele i je realizować,
- przygotowani są do życia w społeczeństwie informatycznym i informacyjnym,
- dbają o poprawne relacje z innymi,
- są otwarci i życzliwi,
- znają symbole narodowe i regionalne, rozumieją ich znaczenie, wiedzą jak się wobec nich zachować,
- potrafią korygować własne postępowanie i postawy zgodnie z normą moralną i społeczną,
- samodzielnie dokonują samooceny,
- rozpoznają postawy negatywne społecznie i nie akceptują ich,
- są świadomi zagrożeń wynikających z uzależnienia od papierosów, alkoholu, narkotyków,
- potrafią prawidłowo funkcjonować w środowisku cyfrowym,
- radzą sobie ze stresem, rozpoznają i wyrażają swoje emocje.
- włączają się w prace samorządu klasowego i szkolnego,
- biorą aktywny udział w uroczystościach szkolnych,
- znają zagrożenia dla swojego zdrowia,
- przestrzegają zasad bezpieczeństwa własnego i innych,
- dbają o czystość, higienę, stosują zasady zdrowego żywienia,
- dbają o najbliższe środowisko i chcą pracować na jego rzecz,
- zdają sobie sprawę z użyteczności kształcenia,
- są wrażliwi na potrzeby innych, angażują się w wolontariat i akcje charytatywne.

Ponadto, w szkole panuje życzliwa i bezpieczna atmosfera. Nauczyciele są kompetentni, cieszą się autorytetem oraz zaufaniem wśród uczniów i rodziców. Rodzice wraz z nauczycielami współpracują ze sobą w sprawach uczniów. Potrafią rozbudzić zainteresowania nauką i wspierają w trudnościach. Dyrekcja tworzy atmosferę sprzyjającą pracy i nauce, sprawnie organizuje funkcjonowanie szkoły i wspiera pracowników, dba o

przyjazny klimat relacji międzyludzkich. Młodzież ma zapewnioną atrakcyjną ofertę edukacyjną, oraz opiekę pedagogiczną, psychologiczną i zdrowotną.

8. Sposoby i obszary ewaluacji

- **Główne pola ewaluacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego:**
- badanie poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole;
- klimat panujący w szkole /relacje/;
- frekwencje uczniów;
- działania w zakresie wolontariatu;
- poziom agresji w szkole, itp.
- **Cel główny ewaluacji:**
- Podniesienie efektywności pracy profilaktycznej szkoły.
- **Cele szczegółowe ewaluacji:**
- Uzyskanie informacji o przebiegu realizacji działań profilaktycznych.
- Poznanie ewentualnych trudności i niedociągnięć, które pojawiają się w trakcie realizacji programu.
- Dokonanie oceny w zakresie wiedzy i umiejętności nabytych przez uczestników programu.
- **Obiekt ewaluacji:**
- Funkcjonowanie programu Wychowawczo-Profilaktycznego w środowisku szkolnym
- **Kryteria ewaluacji:**
- Zgodność efektów programu z założonymi celami.
- Zgodność z obowiązującymi przepisami.
- **Metody zdobywania informacji:**
- Obserwacje dokonywane przez wychowawców klas, nauczycieli, pedagoga i psychologa szkolnego, uczniów, rodziców.
- Ankiety dla uczniów, rodziców, nauczycieli.
- Rozmowy z uczniami, rodzicami, nauczycielami i pracownikami obsługi.
- Analiza dokumentacji zgromadzonej w teczkach wychowawców.
- Analiza dokumentacji prowadzonej przez pedagoga i psychologa szkolnego.